

fauna animal

El Cep i la Nansa, 2011

llibre grotesc, mordaç, imaginatiu, cruel i violent

la primera pedra

Muntanya avall, pel camí, bicicleta i pols tot darrere, érem uns nens, «Aviam si m'atrapes», cinc amics, al poble ens deien la penya de l'espardenya, nosaltres, el nostre món, fet de camins de carros i fonts que no rajaven, un temps en què les vaques feien «Muuuu» i les àvies sempre ens preguntaven «On t'aneu a fer mal, ara?», baixàvem de la muntanya, camps de secà, oliveres, pantaló curt i samarreta estripada, «Güita, Güita», recordo que ens vas dir, «A on?», et vam preguntar, «Allà, allà, en Gubau», assenyalaves, «Amaguem-nos, no feu fressa», i tots cinc, bicicletes incloses, amagats rere el marge, aixecant el cap com aquell que observa la fi del món pel forat del pany, «Mireu, Mireu», repeties, encara en tinc el record, potser deformat – apte per fer-ne literatura –, esbarzers, esgarrinxades i aquella barreja de sorpresa i ganes de fer mal, ja tenien raó les àvies, fer mal perquè sí, perquè no ens havien ensenyat a fer cap altra cosa, recordo que de sobte vas cridar «Ara!», i com si fóssim indis escapant-se d'una pel·lícula americana – destrals alçades, cara pintada – vam saltar el marge xisclant, neguitosos, la gran cacera, la gran cridòria, tots posseïts per l'esperit del camí: polseguera, rocs i pedres que, palpitants com un cor ensangonat dins un puny clos, ens omplien les mans i ens (les) embrutaven i es llançaven elles mateixes com projectils contra un home prim, casat de feia anys i encorbat, abraçat al tronc d'una l'olivera, la seva olivera, cinturó a tocar les sabates, boca oberta, ulls clucs.

alloli

«Com aquella vegada amb la serp», em deia l'avi quan m'ensenyava a fer l'alloli. I jo, morter en mà, fitava els alls i el film en blanc i negre del dia que havent dinat vaig sortir a jugar a l'era i, tot aixecant testos per trobar-hi sargantanes, de sobte, en alçar el penúltim test de la renglera, una serp enroscada, «Aaaahhhh», el crit fa sortir l'avi, «Què collons passa!», que arreplega un barrot rovellat – el que feia servir per espantar les garses – i, braços enlaire i mans entrellaçades, genolls flexionats, com si deixés anar un llamp en línia recta, aixafa el cap de la serp una, dues, tres, fins a vint vegades, en un moviment mecànic, fred, impassible, com la mà de morter que aixafa i aixafa i aixafa...

només és sang

A còpia d'insistir-hi, el pare finalment em va comprar l'escopeta. Era petit i tenia ganes de matar ocells. Vaig començar fent punteria en una diana dibuixada a la paret. Amb el temps cada cop afinava més, però no hi havia manera de tocar cap pardal. Es paraven sobre el fil de l'electricitat i jo, amagat rere la paret de la granja, recolzava l'escopeta, aclucava un ull, l'esquerre, apuntava, disparava i el pardal marxava volant – de vegades, i això sí que era trist, ni tan sols es movia. Als pardals, malparits, no t'hi podies acostar gaire. Sempre havia de disparar a una distància, diguem-ne, prudencial. Són desconfiats, els pardals, sí, i ben fet que fan. Quina ràbia! No hi havia manera de tocar-los. Volia veure'ls a terra, amb un tret al pit, o en una de les ales o al cap, i agafar-los amb la mà i sentir-los encara calents, i tancar el puny, i estrènyer, estrènyer molt. Només ho podia fer quan el pare me n'ensenyava i en matava algun. «Fixa-t'hi bé», em deia. I disparava i el pardal queia a l'acte, i en línia recta. De vegades se sentia fins i tot el cop sec del pardal impactant amb alguna pedra. En una ocasió, me'n recordo, la pedra va quedar esquitxada de sang, i em va semblar veure-hi el dibuix d'una cara humana. El pare no la hi va saber veure. «Només és sang», em va dir. I aleshores em va preguntar si m'estimava més gos o gat. «Gos», li vaig contestar. Va agafar el pardal per una de les potes – per no tacar-se –, i el va llançar al gos. El gos sempre es menjava els pardals davant nostre i d'una sola dentellada, sense mastegar. Se n'hauria d'haver menjat molts per atipar-se. En canvi els gats eren diferents: quan els llançaves un pardal, l'agafaven amb la boca i se l'enduien, i no els tornaves a veure fins al cap d'una bona estona. Però esclar, el gos o els gats només podien menjar pardals quan el pare en matava algun. Jo de vegades m'hi passava tota la tarda, però no aconseguia matar-ne cap. Havia de disparar de més a prop si volia tocar-ne algun. Ja mirava d'acostar-m'hi, ja, però a mesura que avançava, el pardal se n'anava abans que pogués disparar-li. Amb les orenetes, en canvi, era diferent. T'hi podies acostar i res, no marxaven. A casa, la mare sempre m'havia dit que les orenetes eren ocells de Crist, perquè, quan era a la creu, havien intentat deslliurar-lo dels claus. No podia disparar contra una

oreneta. Però ho vaig fer. Es va parar a la branca d'una olivera, m'hi vaig acostar i li vaig disparar. També va caure a l'acte, i en línia recta, com els pardals que matava el pare. I quan la vaig anar a buscar i la vaig tenir dins la mà, també estava calenta, i encara tenia forces per obrir una mica els ulls.

ara me'n recordo

El primer negre de veritat que vaig veure va ser en un museu, a Banyoles. L'avi m'hi va dur. Vedells de dos caps, gats de set potes... I un negre dissecat, dins una vitrina, amb una llança a la mà dreta i una pell de lleopard que li tapava el cul. «Aquest era un caníbal», em va fer saber l'avi. Li vaig preguntar què era un caníbal i em va dir que era algú que es menjava persones. Aleshores li vaig preguntar si tots els negres es menjaven persones i em va dir que només els de l'Àfrica. Vaig voler saber si el rei negre venia de l'Àfrica. Em va dir que venia d'Orient i que això no tenia res a veure amb l'Àfrica. Vaig respirar alleujat i li vaig preguntar si els negres de l'Àfrica tenien blancs dissecats. «No ho sé – em va contestar –, vés a saber». Aleshores em vaig imaginar l'avi dissecat, dins una vitrina, ben vestit, ben pentinat, i amb la barbeta alçada. Li vaig preguntar: «I tu voldries que et dissequessin?» Em va dir que allò no eren coses de preguntar, i vàrem sortir del museu. Un cop a fora, li vaig preguntar si era el mateix dissecar un negre que un animal. Em va dir que no n'estava segur, però que no hi devia haver cap diferència important, perquè el procediment devia ser, si fa o no fa, el mateix. «I com es diuen els que dissequen negres?», li vaig preguntar. No se'n recordava, ho sabia però no se'n recordava. «I jo podria dissecar negres quan fos gran, avi?» No hi va haver resposta. Vàrem pujar al cotxe i no ens vam dir res en tot el trajecte. Poc abans d'arribar a casa, just a l'entrada del poble, va exclamar: «Taxidermista, sí, ara me'n recordo».